

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل کلیه ترانین مصوبه و مقررات - گزارش کمیسیونها - صورت مشروح مذاکرات مجلس - اخبار مجلس - انتصابات آگهی های رسمی و قانونی

شماره ۳۵۳۹ ۵ شنبه ۲۳ اسفند ماه ۱۳۳۵ سال سیزدهم

شماره مسلسل ۷۳

دوره نوزدهم مجلس شورای ملی

مذاکرات مجلس شورای ملی

جلسه ۷۳

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز یکشنبه

نوزدهم اسفند ماه ۱۳۳۵

فهرست مطالب :

- ۱) تصویب صورت مجلس
- ۲) بیانات قبل از دستور آقای دکتر بینا
- ۳) طرح گزارش کمیسیون بودجه راجع به بودجه ۱۳۳۶ کل کشور
- ۴) موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه بعنوان تنفس

مجلس یکساعت و پنجاه دقیقه پیش از ظهر بریاست آقای رضا حکمت تشکیل گردید

۱- تصویب صورت مجلس

رئیس - اسامی غائبین جلسه پیش قرائت میشود

(شرح زیر قرائت شد)

غائبین با اجازه - آقایان : دکت
طاهری • اورنگ • ابتهاج • بوربور •
قرشی • کشکولی • صادق بوشهری •
موسوی • مهندس سلطانی • دیهیم •
دکتر امین • بزرگ ابراهیمی • مهندس
جفرودی • کدیور • باقر بوشهری •
مشار • نصیری • خزیمه علم • سنندجی •
سکورس • مهندس ظفر • شادمان •
کیکاوسی •

غائبین بی اجازه - آقایان : اریه • برومند
عامری •

دیر آمدگان و زود رفتگان با اجازه -
آقایان : نقای الاسلامی • دکتر ضیائی •
اسفندیاری • علامه وحیدی • اقبال •
جلیلی • خرازی • دکتر پیرنیا • جلیلووند •
دکتر آهی • دکتر نفیسی • مهندس

۲ - بیانات قبل از دستور

آقای دکتر بینا

رئیس - نطق قبل از دستور شروع
میشود آقای دکتر بینا (جمعی از نمایندگان -
دستور ، دستور) بعد از ایشان با موافقت
آقایان وارد دستور میشوند (صحیح است)
دکتر بینا - بنده امروز قصد صحبت
نداشتم متأسفانه صبح نامه ای بایست شهری
بدستم رسید (عیدینوری - صحیح است)

که پشت پاکت نوشته بود فرستنده محمد
انتقامی وقتی نامه را باز کردم دیدم حاوی
بیانیه چایی کمیته مرکزی حزب منجمله
توده ایران می باشد وقتی بیانیه را خواندم
تصمیم گرفتم برای تسلی خاطر کسانی
که عزیزان آنها در نتیجه گمراهی
و تبلیغات و تلقینات گردانند کان حزب منجمله
خائن توده تلف شده اند بیاناتی نمایم

قبل از تشریح بیانیه باید این نکته را
تذکر دهم که صحبت و بحث در اطراف
بیانیه ها و اعلامیه های حزب منجمله توده
که در واقع میتوان گفت اساس آن برچیده
شده چندان جالب و طرف توجه نیست
زیرا قوای انتظامی بعد کافی برضد این
عناصر مخرب اقدام کرده و افکار و اعمال
و خیانات و جنایات آنها را برای مردم این
مرز بوم طوری تشریح کرده اند که محتاج
باستناد و استدلال نمیباشد بطوریکه همه
میدانند پدر و مادر و فرزند و خانواده و

مملکت و مین هم بقیده طرفداران این حزب
هیچ بوج و حرف مفت و بی معنی است و
هر کس قیاز این فکر کند و صحبتی از
دین و آئین و مقدسات مملکتی بمیان آورد
و برای حفظ و حرمت میهنش در مقابل
تعدی و تجاوز قدمی بردارد بایک مشت
الفاظ و جملاتی که تعدادش از شمار انگشتان
دست تجاوز نمیکند لجن مال میگردد و
چنانکه در این بیانیه گفته اند اور اطرفدار
امیرالایسم و دزخیم آزادی و از نظر واقع
بینانه مقدم بر علیه قشرهای فشرده توده های
زحمت کش خطاب میکنند

ارتش و قوای انتظامی کار خود را در
راه مبارزه با این عناصر مخرب با مهارت
تمام و بشعوا حسن انجام داده ولی دولت
و مسئولین امر در این راه علاوه بر اینکه تملل
و تسامح بخرج داده اند حتی پس از بیاناتی
که در مجلسین ایران علیه احزاب خیانتکار
ایراد شده علاوه بر اینکه خاطیان و گردانندگان
این احزاب را از سر کارهای حساس بر کنار
نموده اند برعکس در بعضی مؤسسات از
آنان تشویق هم بعمل آورده اند (صحیح -

است) اگر دولت بمایل نمایند کان مجلس
شورای ملی که نطق ها و تذکرات قبل از
دستور را در مورد خیانتکاران تأیید فرمودند
آنها ترتیب اثر میداد نمایند کان به بوجه
مبادرت بتصویب طرح نمی نمودند و امروز
هم اشخاصی بنام حزب منجمله توده جرأت
نمیکردند در این بیانیه با کمال بی شرمی
بگویند «حزب توده ایران همه هواداران
جبهه ملی و همه مردم شرافتمند و عناصر
لبیرال مرجعه کرده و میخواهد که حوادث
گذشته را ورق بزیند و باتوجه بگذشته
امروز دست اتحاد بهم دهند»

آقایان این ناکسانی که در این بیانیه
میگویند «حزب توده همه عناصر ضد
استعمار بخصوص هواداران جبهه ملی مرجعه
کرده و میگوید بنظر ما پیمان بغداد شکل
جدید استعمار است و اصول ایزنهاور سند
اسارت ملت است»

باید جواب داد که حق با شما است
دولت شوروی که باستثنای چین کمونیست
و دولتهای پشت پرده با وسعت بیش از ۲۶
میلیون کیلومتر مربع جمعیت دو بیست میلیون
نفری را در زیر سلطه دزخیمان کرملین
لاهداشته امیرالایست نیست؛ ولی با کمال
بی انصافی ملتی را که برای دفاع از حق
خود موجودیت خود در مقابل تعدی و
تجاوز قدم بر میدارند و کراجنبی و طرفدار
امیرالایست خطاب میکنند و با کمال
وقاحت ادعا میکنند «کشورهای سوسیالیستی
و در رأس آن اتحاد شوروی صمیمانه و با تمام
قوا علیه استعمار برخاسته و دو دوزه بازی
نمی کنند»

حقیقه چنین ادعائی و بیان چنین مطلبی
از صادر کنندگان چنین بیانیه ای بر میآید
زیرا آنان مثل اینکه فجایع و مصائبی را

شود زیرا در حال حاضر این بودجه نه تأمین نظر مردم را می کند و نه اطمینانی بوصول مالیاتهای پیش بینی شده است. پیش بینی هائی که از بابت مالیات مستقیم و غیر مستقیم شده و مبالغ زیادی نسبت بسال ۳۵ ترفی کرده بانوجه با اینکه قوانین مالیاتی تغییر ننموده کیفیت وصول آن معلوم نیست و دولت توجه ندارد که خرج قطعی و منجز ولی درآمد احتمالی است و مخارج قطعی و مسلم را نمی شود بر مبنای وصولی احتمالی قرارداد. اول باید مالیاتها را متناسب میکرد. بعد پیش بینی وصول آن بر میزان بیشتر میشد ولی متأسفانه بدون رعایت قوه و قدرت مردم و رعایت مقتضیات مصور زمان مخارج را ترفی داده اند.

موضوع دیگری که تذکر آن لازم است این است که بودجه سال ۳۵ ۴ میلیارد و ۸۰۰ میلیون و ۷۷۱ هزار ۸۰۰ ریال کسر داشته و دولت در مقدمه لایحه بودجه سال ۳۶ متذکر شده که علاوه از تأمین کسری مزبور منابع نسبتی گزافی هم طبق قوانین مصوبه بعدی که اعتبار آن در بودجه نبوده پرداخت کرده و باز خواهد کرد از قبیل کمک بسبب زدگان و ازدیاد حقوق مستخدمین رتبه های پائین و غیره ضمناً مدعی است که معادل دو میلیارد و دو سست و پنجاه میلیون ریال کمتر از سال قبل از اوام یا کمک بلاعوض استفاده کرده خوب است در این مورد وزارت دارائی توضیح بیشتری بدهد که بدانیم این اضافه بدون اینکه قانون جدیدی مبنی بر تکثیر مالیات وضع شده باشد از کجا تأمین شده است.

فرمودند از چه راه اضافه شده است بر مالیات های غیر مستقیم حتی آن مبلغی که بقندوشکر اضافه شده اگر درست نگاه کنیم می بینیم که قیمت قندوشکر هم در بازار ترفی کرده است یعنی در سال گذشته قیمت قندوشکر ۱۰۷ دلار بوده حالا ۱۸۰ دلار شده و اگر بخواهیم این اضافه را بطور کلی حساب کنیم می بینیم که دولت از این نظریه چیزی هم از این صدمیلیون تومان که اینجا پیش بینی شده است ضرر میکند یا بایستی دوبر مرتبه قیمت قندوشکر اضافه فرمائید والا بنده نمی دانم این پیش بینی که اینجا شده از چه لحاظ است بهر حال میخواستیم که نسبت باین درآمدی که در این سال ۳۵ پیش بینی شده از جنابها بی تشکر کنم و این یک مقدار هم بایستی از طریق مالیات های مستقیم که از بعضی از بازار گران گرفته شده است بحساب آورد و استعدا میکنم که این مطالبی که اینجا عرض کردم جناب آقای فروهر راجع بمالیات های مستقیم و غیر مستقیم نظر خودتان را بفرمائید که اگر بنده اشتباه کردم آنوقت بنده هم مثل جنابعالی بفهمم که مالیات غیر مستقیم در منکست ما حالا لازمز از مالیات مستقیم است در صورتی که ما می بینیم که در این پیش بینی که در بودجه شده است باز مالیات مستقیم نسبت به مالیات غیر مستقیم کسر شده است برای اینکه نسبت مالیات غیر مستقیم از مالیات مستقیم زیادتر است.

نایب رئیس - آقای احمد طباطبائی **احمد طباطبائی** - بطوریکه صبح همکار محترم بنده جناب آقای دکتر شاکر فرمودند اهم وظایف مجلس و اهم وظیفه نمایندگان رسیدگی بودجه و تصویب بودجه مملکتی است اگر ممالک را قیه دنیا جلورفتند و هر روز یک قدم رومعادت برداشتند وقتی درست حساب بکنیم و نگاه کنیم می بینیم عمل آنها کار آنها فقط این است که بودجه صحیح تنظیم کرده اند و بودجه را درست وصول کرده اند و بودجه را درست مصرف کرده اند این وسیله ای است که مملکت را پیش میرد و روز بروز هم جلو میرد متأسفانه مملکت ما با وجودی که همه دولت هائی که سر کار بوده اند الحمدالله خوب بودند و همه صحیح کار کرده اند بودجه را هم همه متعادل داده اند حالاً من نمیدانم چه شده است که وضع ما روز بروز بدتر شده امروز از دیروز خرابتر بوده است آقایان نمایندگان محترم بودجه بقدری موضوع مهم است بقدری اهمیت دارد که از خصائص و وظائف خاص مجلس شورای ملی است حتی قانون اساسی بمجلس سنا هم اجازه اینکه در بودجه دخالت بکند نداده است (عیندی نوری - رأی مشورتی میدهد) رأی مشورتی با رأی استصوابی و تصویب کردن دولت است دخالت

از لحاظ تصویب از لحاظ تنقیح از لحاظ تبدیل فقط وظیفه مجلس شورای ملی است و الا مجلس سنا حق اینکه بودجه را تصویب بکند ندارد کما اینکه بودجه ای را که آقایان میفرستند بمجلس سنا اگر غیر از نظر مشورتی یک (واو) درش تغییر داد وقتی برگشت اینجا آقایان آن (واو) را قبول نکنند و همانطوری که خودتان تصویب کرده اید اجرا میکنند و دیگر بمجلس سنا بر نمیگردانند پس تصویب بودجه از وظایف خاص مجلس شورای ملی است ما در اینجا هم همان قسم خورده ایم و بقرآن شریف سوگند یاد کرده ایم که نسبت بوظایفی که قانون اساسی برای ما تعیین کرده است آن وظایف را منظر بگیریم اینرا هم مسلم بدانید ماهه مان دیر یا زود یکی پس از دیگری خواهیم مرد (صحیح است) هیچ کدام نیستیم که الی الابد زنده بمانیم همه مان خواهیم مرد و برای انجام وظیفه خودمان هم باید رعایت امور دنیایمان را بکنیم (دولت آبادی - و امور آخرت مان را) البته رعایت امور آخرت مان را آخرت هم هست مسلماً یقین بدانید اگر ندارد مسلماً هست علی ای حال یک بودجه ای یعنی یکی از بودجه های مملکت امروز آمده است در مجلس برای یکی نیست یک بودجه ای است که جناب وزیر دارائی آورده اند بمجلس و همین است که ما داریم اینجا رویش بحث میکنیم - یک بودجه ای سازمان برنامه دارد یک بودجه ای شرکت ملی نفت دارد - سازمان برنامه علاوه بر بودجه ای که راجع بدفتر خود آقای ابتهاج مدیر عامل هست یک بودجه های دیگری هم در اطراف آن بودجه ها هست - بنده خیلی متأسفم که عرض کنم وقتی ما دیوان محاسبات نداریم بودجه اصلاً معنی ندارد ما وقتی قانون دیوان محاسبات وقتی مواد و وظایف دیوان محاسبات را نگاه کنیم می بینیم این بودجه ای که ما داریم این بودجه اصلاً هیچگونه معنی ندارد (صحیح است) اصل ۱۰۲ متمم قانون اساسی میگوید دیوان محاسبات مأمور معاينه و تفكيك محاسبات اداره ماليه و تفریح حساب کلیه محاسبین خزانه است و مخصوصاً مواظب است که هیچ يك از فقرات مخارج معینه در بودجه از میزان مقرر تجاوز ننموده (صحیح است) تغییر و تبدیل نیلیرد و هر وجهی در محل خود بمصرف برسد و همچنین معاينه و تفكيك محاسبه مختلفه کلیه ادارات دولتی را نموده اوراق سند خرج محاسبات را جمع آوری خواهد کرد و صورت کلیه محاسبات مملکتی را باید بانضمام ملاحظات خود تسلیم مجلس شورای ملی نماید این وظیفه دیوان محاسبات است متأسفانه تا امروز بنده خیال نمیکنم دیوان محاسبات در تمام دوران مشروطیت این کار را کرده باشد (مسمودی - يك دفعه در ۱۳۰۱ فقط يك دفعه وقتی ما قبول کردیم که این اصل از قانون اساسی واجب الایه است

ما که اینجا نشسته ایم بنام نماینده مردم باید حافظ این قانون اساسی باشیم وقتی می بینیم راجع به مهم ترین موضوعات مملکت یعنی بودجه مملکت ترتیب اثر بهش داده نمیشود بنده نمیدانم حالا چه جور این بودجه قابل ترتیب اثر است و این بودجه برای مملکت تصویب معید است یا مفید نیست اینها البته يك چیز هائی است که بسته بنظر نمایندگان مجلس شورای ملی است البته میدانید هر ایضی که بنده میکنم از نقطه نظر وظیفه ای است که دارم قانون دیوان محاسبات يك قانونی بوده است که در دوره دوم مجلس شورای ملی این قانون تصویب رسیده است طرز تشکیل دیوان محاسبات يك طوری است که در این قانون ذکر شده است بنده برای اینکه وقت آقایان محترم را نکیرم از خواندن طرز تشکیل دیوان محاسبات خودداری میکنم (صاری - بلی آقا خوانده ایم) وظایف دیوان محاسبات را بطور خلاصه عرض میکنم (وزیر دادگستری - این قانون نسخ شده است) البته همه آقایان قرائت فرموده اند جناب آقای وزیر دادگستری هم فرمودند که این قانون لغو شده است ولی قانونی در ۱۳۱۲ جای این آمده است آیا بآن قانون هم عمل میفرمائید (وزیر دارائی - آهم اصلاح شده است) آن هم لغو شده پس عرض بنده اینست که از روزی که دیوان محاسبات معوض شد از روزی که دیوان محاسبات فلج شد (صاری - معوض نشد) معنی چه؟ آقایان وقتی يك تشکیلاتی يك مؤسسه ای موجب تشکیل است ازش گرفتند و نگذاشتند عمل بکنند این محواس است امیش این محواس - دیوان محاسبات موافقی قوانین و قواعد مقرر در کلیه عایدات و مخارج و اموال دولت نظارت و تفتیش می نماید دیوان محاسبات مراتب خواهد بود که صاحبان جمع مطابق شرایط مقرر تعیین بدهند این وظایف دیوان محاسبات است و حالاً اگر ما یعنی اگر نمایندگان مجلس از دولت بخواهید که آقای دولت شما که وضع دیوان محاسباتتان این است وضع رسیدگی بودجه تان آن است وضع رسیدگی بدآمدتان اینطور است که می بینیم لاقول این بودجه تفصیلی را بما بدهید که ما بتوانیم آن وظایف دیوان محاسبات را که بهش داده بودیم و حالا ازش گرفته اید بهش عمل کنیم آیا آقایان هیچوقت شنیده اید که بودجه تفصیلی از طرف دولت باین مجلس آمده باشد بنده بفرمائید ببینم یکی از نمایندگان تفریح بودجه را باید بیاورد تفریح بودجه یعنی بودجه تفصیلی؟ بودجه تفصیلی را دولت نمی آورد حالا چرا نمی آورد بنده نمی دانم چرا نمی آورد (مسمودی - در کمیسیون می آورند و مجلس هم بکمیسیون بودجه اختیار دادند و کمیسیون بودجه هم دقیقاً رسیده است

می کند) امسال می آورند؟ (وزیر دارائی هر سال بکمیسیون بودجه می آید) عرض کنم که عیب يك جاست این است که بنده خودم وظیفه خودم را نمی دانم چیست؟ اگر بدانم وظیفه ام چیست وظیفه ام عمل می کنم و همه کارها درست می شود ولی متأسفانه بنده شخصاً نمی دانم وظیفه ام چیست هشتاد سال قبل آقایان این مملکت چهار کرور تومان بودجه داشته است هشتاد سال قبل با این چهار کرور تنها شهری که در آسیا چراغ گاز داشته طهران بوده است در هشتاد سال قبل ما با ۴ کرور بودجه درین شهر با نیمایان می آوردیم (مسمودی - کارخانه قند کهریزك را هم بفرمائید) در این شهر با نیمایان می آوردیم (مسمودی - کارخانه قند کهریزك را هم بفرمائید) رادر هشتاد سال قبل داشتیم و بودجه ۴ کرور بیشتر نبود ولی متأسفم که عرض کنم در آن زمان رجال اقتصادی ما آن دکتورها نبودند رجال اقتصادی ما آن تاجرای عمده شیرشکری بودند باقی بقندک در تمام دنیا تاجار ایران کار می کردند تجارت می کردند حیثیت داشتند آبرو داشتند صادرات این مملکت را بهمه جامی فرستادند یکی از نمایندگان - حالاً اینکار را (کنند) این وضع هشتاد سال پیش مان بود که با چهار کرور بودجه برق داشتیم حالا با دوهزار میلیون ریال برق نداریم هیچ شهر مان برق ندارد هیچ چیز نداریم

(دکتر جهانشاهی - بآمار نگاه کنید ببینید که بر قمان چقدر زیاد شده است) بچه نگاه کنم آقا؟ **نایب رئیس** - بفرمائید آقا مباحثه نکنید. **احمد طباطبائی** - بنده تعجب می کنم مامصادق آیه شریفه هستیم که می فرماید لهم آذان لایسمون بها و لیه لایبصرون بها - متأسفانه چشم داریم نمی بینیم و گوش داریم نمی شنویم هر روز و هر شب و هر ساعت از برق ناله می کنیم آنوقت اینجا می گوئیم برق داریم (صدرزاده - این برق است این برق است بالای سرما) کجا برق است؟ (صدرزاده اینجا) شما توقع داشتید در جلسه مجلس شورای ملی وقتی نمایندگان تشکیل جلسه داده اند بر قتان را خاموش کنند تا این حد توقع داشتید وقتی که عرض کردم ما وظایف مان را نمی دانیم ای کاش من وظیفه ام را می دانستم آقایان بنده این عرضی که می کنم در حضور اعضای محترم دولت این حرف هائی که من می زنم حرف هائی است که این مردم توی خیابان و بازار میگویند - بگذارید حرف های آنها را با آقایان وزاری محترم بگوئیم بگذارید از زبان ما بشنوند - ما يك دستگاه داریم دستگاه تبلیغات از نقطه نظر دستگاه تبلیغات ما يك مملکتی داریم بهشت برین و تنها دستگاهی که بعقیده بنده در دستگاه دولت خوب کار میکند همان دستگاه تبلیغات است برای اینکه وظیفه اش همین است و این وظیفه را انجام می دهد وظیفه اش این است که

تبلیغات کند دروغ بگوید خوب میگوید - ما بیچاره بود که باز میکنیم می بینیم که اصلاً مرض در مملکت نیست تراخم از بین رفته است حصه از بین رفته است تمام امراض از بین رفته است سل وجود ندارد و مردم در نهایت خوشی و امن و امان زندگی میکنند و همه چیز دارند - رادو بر این بنده وضع مملکت چطور است (یکی از نمایندگان - حالاً که تلویزیون هم می آورند) نور علی کجور - بودجه مملکت وقتی مطرح می شود يك فرصتی است برای وکیل که بتواند تمام دردهای مردم را ضمن بودجه بفرماید برساند دولت هم گوش بدهد باین حرف های ما ولی حالاً این عرایضی که بنده میکنم از دو حال بیرون نیست یا فکر بفرمائید که دروغ است یا تصور کنید راست است اگر فکر کنید دروغ گفتم از صبح تاغروب مگر کم دروغ می شنوید همه اش دروغ روزنامه میخوانید دروغ است خبر می شنوید دروغ است اگر راست میگویم گوش کنید (رفسور اهلیم - ما گوشیم بگوئید) **نایب رئیس** - آقای طباطبائی شما همه اش مقدمه فرمودید مطلب تان را **طباطبائی** - الان توی مطلب هستیم همه اش راجع بودجه است دارم عرض میکنم (دکتر بینا - یواش یواش وارد مطلب می شوند) الان توی مطلب يك توجهی بفرمائید آقایان - زمانی که آعلی حضرت فقید در این مملکت زمامدار بودند بودجه آن زمان را با کار هائی که شده است در نظر بگیرید ببینید بودجه چه بوده و آن مرد که خدا

رحمتش کند چه کرده بعد از آن ما چه کرده ایم (وزیر دارائی - آن موقع بودجه بیشتر از حالا بوده است) سیصد میلیون بوده است کارش را هم در نظر بگیرید کار او صدات کار حالاً ما قریب صفر است (رفسور اهلیم - صفر صفر هم نیست) (صفاری - اشتباه میفرمائید) بودجه ای که آن روز بدست آمده یعنی داشته اند مقایسه کنید با کار هائی که در آن زمان صورت گرفته است (رفسور اهلیم - حالاً هم کاری شود) کجا شده است - شاید ساختن دارید؟ **۴- تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه** **نایب رئیس** - آقای طباطبائی - ساعت امروز تمام شد آقایان - ساعت امروز کار کردیم (صحیح است) و نظر این بود که جلسه فردا تشکیل شود (چند نفر از نمایندگان - پس فردا) آئین نامه صریح است که بودجه وقتی مطرح شد جلسات باید مرتباً روزی ساعت تشکیل شود فقط دو شنبه و جمعه استثنا شده است بنابراین تشکیل جلسه فردا مخالف آئین نامه بود ولی اگر مجلس رأی می - داد عمل میشد (عده ای از نمایندگان - رأی میدهیم) **نایب رئیس** - همه برای رأی کافی نیست - بنابراین جلسه را ختم میکنیم جلسه آینده روز ۳ شنبه ساعت ۸ صبح دستور هم که البته بودجه است (مجلس هفت ساعت و نیم بعد از ظهر ختم شد) **رئیس مجلس شورای ملی - رضا حکمت**